

Inneholder konfidensiell informasjon

Konkurransetilsynet
Postboks 439 Sentrum
5805 Bergen

Sendes kun pr. e-post til: post@konkurransetilsynet.no

Vår referanse: 12382607/2
Ansvarlig advokat: Eivind Vesterkjær

Oslo, 21. november 2018

**MELDING AV FORETAKSSAMMENSLUTNING – APOTEK 1 GRUPPEN AS
KJØPER APOSJØSIDEN AS, APOSANDNESSJØEN AS, MOSJØEN APOTEK AS
OG APOHALSØY AS****1 KONTAKTINFORMASJON****1.1 Kjøper/Melder**

Navn: APOTEK 1 GRUPPEN AS
Organisasjonsnummer: 983044778
Adresse: Skårersletta 55
Postadresse: 1473 Lørenskog
Telefonnummer: +47 22611000
E-postadresse: oystein.askim@apotek1.no

Kontaktpersoner: Advokatfirmaet Thommessen AS
v/advokat Eivind Vesterkjær
og advokatfullmektig Mari Gjefsen
Adresse: Haakon VIIIs gate 10
Postadresse: Postboks 1484 Vika, 0116 Oslo
Telefonnummer: +47 90966843 / +47 99296056
E-postadresse: eve@thommessen.no / mjg@thommessen.no

1.2 Selger

Navn: Håli Holding AS
Organisasjonsnummer: 989168312
Adresse: Fearnleys Gate 7-9, 8656 Mosjøen
Telefonnummer: 91333025

**ADVOKATFIRMAET
THOMMESSEN AS**

Foretaksregisteret
NO 957 423 248 MVA
thommessen.no

OSLO
Haakon VIIIs gate 10
Postboks 1484 Vika
NO-0116 Oslo
T +47 23 11 11 11
F +47 23 11 10 10

BERGEN
Vestre Strømkaien 7
Postboks 43 Nygårdstangen
NO-5838 Bergen
T +47 55 30 61 00
F +47 55 30 61 01

LONDON
Paternoster House, 2nd floor
65 St Paul's Churchyard
GB-London EC4M 8AB
T +44 207 920 3090
F +44 207 920 3099

1.3 Målselskaper

Navn: Aposandnessjøen AS
Organisasjonsnummer: 997066537

Navn: Apohalsøy AS
Organisasjonsnummer: 995928604

Navn: Mosjøen Apotek AS
Organisasjonsnummer: 987002891

Navn: Aposjøsiden AS
Organisasjonsnummer: 884342872

2 BESKRIVELSE AV TRANSAKSJONEN

2.1 Hvordan transaksjonen kom i stand

Apotek 1 Gruppen AS ("**Apotek 1**") forhandler med Håli Holding AS om erverv av samtlige aksjer i Apohalsøy AS ("**Apohalsøy**"), Mosjøen Apotek AS ("**Mosjøen Apotek**"), Aposjøsiden AS ("**Aposjøsiden**") og Aposandnessjøen AS ("**Aposandnessjøen**") (samlet "**målselskapene**"), sammen referert til som "**Partene**". Målselskapene ligger i Mosjøen, Korgen og Sandnessjøen i Nordland fylke.

Alle målselskapene er eid fullt ut av Håli Holding AS ("**Håli Holding**") (org. nr. 989168312), som igjen er eid 50 % av Stein Hauge (f. 31. juli 1963) og 50 % av Tone Helen Hauge (f. 28. mars 1968).

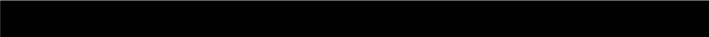
Målselskapene er alle medlemsapotek i Apotek 1-kjeden i dag, har Apotek 1 som grossist, og bruker allerede Apotek 1-konseptet for drift av apotek og omsetning av legemidler.

En nærmere beskrivelse av transaksjonen fremgår av foreliggende utkast til aksjekjøpsavtaler, som vedlegges som Vedlegg 1 til 4. Utkastene til aksjekjøpsavtaler er forretningshemmeligheter i sin helhet.

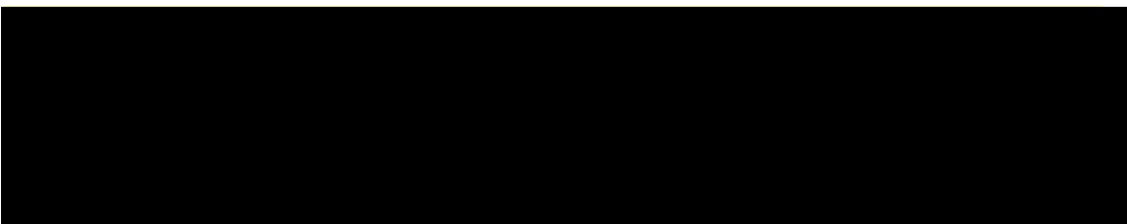
Vedlegg 1:

Vedlegg 2:

Vedlegg 3:

Vedlegg 4:

2.2 Strategisk og økonomisk begrunnelse for transaksjonen

¹ Regnskapet omfatter Mosjøen Apotek og Korgen Apotek, da begge er underlagt samme selskap.

2.3 Oversikt over eierforholdene etter at transaksjonen er gjennomført

Ved gjennomføring av transaksjonen vil Apotek 1 overta eierskap og drift av målselskapene.

2.4 Tidsplan

Partene tar sikte på at transaksjonen skal gjennomføres [REDACTED] forutsatt at den er godkjent av Konkurransetilsynet. [REDACTED]

2.5 Terskelverdier

Som det fremgår av oversikten under punkt 4, hadde Apotek 1 en omsetning siste regnskapsår på nærmere 12 milliarder kroner. Ingen av målselskapene hadde enkeltvis over 100 millioner kroner i omsetning. Siden alle disse har samme eier og alle skal selges til Apotek 1, antar imidlertid Apotek 1 at de fire aksjekjøpene må regnes som deler av samme foretakssammenslutning, jf. konkurranseloven § 18 fjerde ledd annet punktum. På denne bakgrunn antar Apotek 1 at transaksjonen overstiger meldepliktersklene i konkurranseloven § 18 første ledd jf. annet ledd.

Transaksjonen er ikke meldepliktig i andre land enn Norge.

3 BESKRIVELSE AV DE INVOLVERTE FORETAKENE OG FORETAK I SAMME KONSERN

3.1 Apotek 1

Apotek 1 er Norges største apotekkjede, med en nasjonal markedsandel på om lag 37 %. Apotek 1 har 376 apotek (hvorav 344 er eid av Apotek 1, 5 er franchiseapotek² og 27 har kjedetilknytning) fordelt på alle landets fylker, og rundt 3500 medarbeidere. Selskapet har to grossistlagre.

Apotek 1 forhandler alle typer reseptbelagte og reseptfrie legemidler, og tilbyr et bredt utvalg av helse- og velværeprодукter. Apotek 1 selger også legemidler til kommunehelsetjenesten.

Apotek 1 er landets største leverandør av legemidler pakket i multidose, samt legemidler og tjenester til kommunehelsetjenesten, blant annet legemiddelgjennomganger. Apotek 1 Gruppen AS eies av tyske PHOENIX group.

Et flertall av Apotek 1 sine egneide apotek er innlemmet i Apotek 1 Gruppen AS, ti er heleide datterselskaper, mens to apotek er datterselskaper der Apotek 1 eier majoriteten av aksjene. Ved årsskiftet vil mange av de aksjeselskapene som Apotek 1 eier 100 % av, innfusjoneres i Apotek 1 Gruppen. Fusjonsmelding er sendt, og nøyaktig hvilke heleide døtre som innfusjoneres fremkommer i kunngjøringene fra Foretaksregisteret.

Apotek 1 og PHOENIX group har ingen eierinteresser utenfor konsernet som berøres av foretakssammenslutningen.

² [REDACTED]

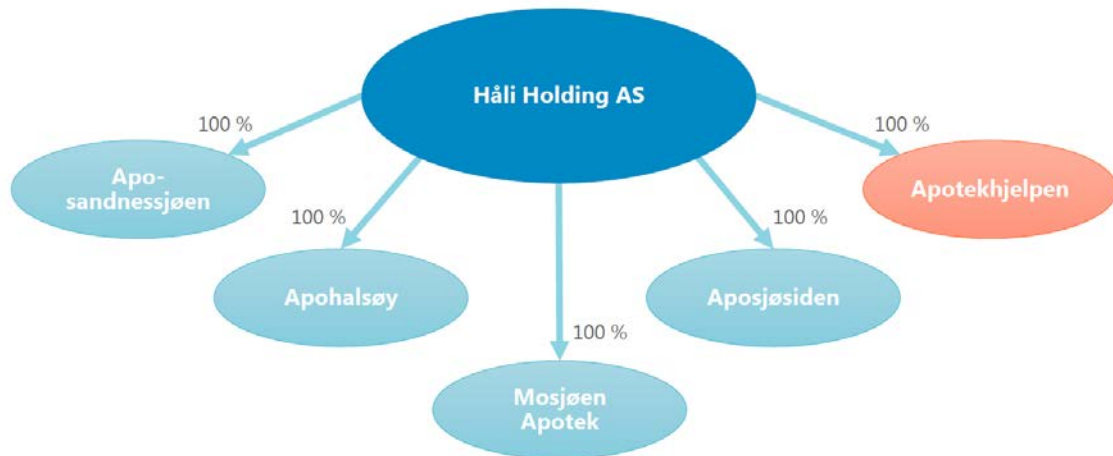
Apotek 1 er medlem i Apotekforeningen og Legemiddelgrossistforeningen.

Mer informasjon om Apotek 1 finnes på <https://www.apotek1.no/> .

3.2 Målselskapene

Målselskapene er alle en del av samme konsern, Håli Holding. En organisasjonsstruktur følger nedenfor.

Figur 1: Organisasjonskart for målselskapene fra Håli Holding³

Foretakssammenslutningen omfatter alle selskapene eid av Håli Holding utenom Apotekhjelpen AS (oransje). De fire selskapene eier og driver til sammen fem ulike apotek (Mosjøen Apotek eier og driver to apotek).

Målselskapene driver alle salg av reseptbelagte og reseptfrie legemidler, samt helse- og velværeprodukter i Mosjøen, Korgen og Sandnessjøen.

Apotekene som skal selges opp er medlemmer av Apotek 1, har Apotek 1 som grossist, profilert som Apotek 1 utad og bruker Apotek 1-konseptet. Kjededemlemsskap gir rett til å bruke Apotek 1 sin profil og markedsføringsmaterieil (bl.a. navn, skilter og logo), tilgang til varesortimentet til Apotek 1 og alle de støttesystemer som Apotek 1 har utviklet for apotekdrift (typisk kvalitetssystem og systemer for internkontroll – som er sentralt i enhver apotekvirksomhet). Apotekene får også gunstige leveringsvilkår, mottar veiledende priser på ulike produkter, og deltar i ulike kampanjer arrangert av Apotek 1 sentralt.

Kundeforholdet mellom Apotek 1 og målselskapene er basert på Apotek 1's standardiserte konsept for kjededemlemsskap for selvstendige apotek (dvs apotek som ikke er eiet av Apotek 1 Gruppen AS).

Målselskapene er medlem av Apotekforeningen.

Målselskapene profileres på Apotek 1 sine nettsider:

Apotek 1 Korgen: <https://www.apotek1.no/vaare-apotek/nordland/korgen-605>

³ Korgen Apotek er en del av selskapet Mosjøen Apotek.

Mosjøen Apotek: <https://www.apotek1.no/vaare-apotek/nordland/mosjoen-119>

Apotek 1 Sandnessjøen: <https://www.apotek1.no/vaare-apotek/nordland/sandnessjoen-815>

Apotek 1 Sjøsiden: <https://www.apotek1.no/vaare-apotek/nordland/sjosiden-514>

Apotek 1 Halsøy: <https://www.apotek1.no/vaare-apotek/nordland/halsoy-785>

4 OMSETNING OG DRIFTSRESULTAT I NORGE SISTE REGNSKAPSÅR

Navn	Omsetning (i NOK 1000)	Driftsresultat (i NOK 1000)
Apotek 1 Gruppen AS	11 755 266 ⁴	575 763 ⁵
Målselskapene;	134 007	6 191
Aposandnessjøen AS	28 434	280
Apohalsøy AS	10 633	424
Mosjøen Apotek AS	68 236	3 309
Aposjøsiden AS	26 704	2 178

5 BESKRIVELSE AV BERØRTE MARKEDER

5.1 Innledning

De berørte markedene er grossisthandel med apotekerverer i Norge og detaljhandel med apotekerverer i Sandnessjøen, Korgen og Mosjøen.

Med "apotekerverer" referer Partene til alle medisinske varer som selges fra apotek, herunder reseptfrie og reseptbelagte legemidler samt medisinsk forbruksmateriell som ikke selges utenfor apotek.

Partene er av den oppfatning at andre produkter som selges via detaljsalg i apotek, slik som velværeprодукter, kosttilskudd, helsekost o.l. ikke er et berørt marked slik dette er definert i konkurranseloven § 18 a) bokstav e). I disse produktmarkedene har apotekene så stor konkurranse fra dagligvarebutikker, helsekostbutikker, klesbutikker, parfymier mv at de ikke har markedsandeler som overstiger 30 %, uansett hvordan markedet avgrenses. Det vil derfor ikke gis en nærmere redegjørelse for disse markedene i denne konkurransemeldingen.

5.2 Grossisthandel med apotekerverer

Apotek 1 er aktive på markedet for grossisthandel med apotekerverer, og leverer blant annet til målselskapene.

5.2.1 Markedsstruktur

Praksis fra EU-kommisjonen har slått fast at grossistmarkedet for salg av legemidler er et eget produktmarked, og partene mener det samme gjelder for apotekerverer i Norge.⁶

⁴ Fordelt på 11 749 221 i Apotek 1 Gruppen AS og 6 045 i Phoenix Norwegian Holding AS.

⁵ Fordelt på 578 981 i Apotek 1 Gruppen AS og – 3 218 i Phoenix Norwegian Holding AS.

⁶ Se avsnitt Case M.7935 – MCKESSON DEUTSCHLAND / BELMEDIS / COPHANA / ESPAFARMED / ALPHAR PARTNERS /

Apotekerverer kjøpes nesten uten unntak fra en av fullsortimentsgrossistene for legemidler, som er vertikalt integrert med en av de tre nasjonale apotekkjedene Apotek 1, Alliance Healthcare AS (Boots Apotek) og Norsk Medisinaldepot AS (Vitusapotek). De ulike apotekene har dermed for alle praktiske formål en eneleverandør. Målselskapene har aldri vært tilknyttet noen annen kjede enn Apotek 1.

EU-kommisjonen har tidligere slått fast at det geografiske markedet for grossisthandel med legemidler er nasjonalt eller regionalt, men har holdt endelig fastsettelse av markedsavgrensning åpent.⁷ Både Apotek 1 og Apotek 1's konkurrenter leverer til hele landet (de er pålagt å levere til ethvert apotek over hele landet etter legemiddelgrossistforskriften, uavhengig av kjedetilknypning), og det er dermed nærliggende å anta at markedet for grossisthandel med apotekerverer omfatter hele Norge.

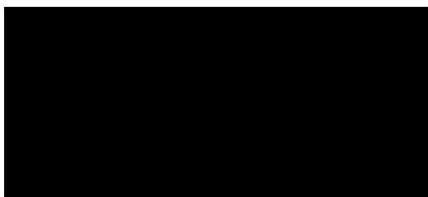
Siden det ikke er noe horisontalt overlapp mellom partene, er det ikke nødvendig for Konkurransetilsynet å endelig konkludere på spørsmålet om markedsavgrensning i relasjon til grossisthandel med apotekerverer.

I punkt 5.2.2 nedenfor omtales Apotek 1 sine viktigste konkurrenter, kunder og leverandører. De fire målselskapenes viktigste konkurrenter, kunder og leverandører omtales nedenfor i punkt 5.3 i forbindelse med beskrivelsen av markedet for detaljhandel med apotekerverer.

5.2.2 Apotek 1 sine viktigste konkurrenter, kunder og leverandører

Det er tre konkurrenter i grossistmarkedet for apotekerverer i Norge, nemlig Apotek 1 (██████████ markedsandel), Alliance Healthcare AS (Boots Apotek) (██████████) og Norsk Medisinaldepot AS (Vitusapotek) (██████████). Boots er den største aktøren på grossistmarkedet, fordi selskapet har den landsdekkende kontrakten for levering av legemidler til norske offentlige sykehus.

Grossist- og detaljistleddet er vertikalt integrert i både Apotek 1, Boots og Vitusapotek, og disse leverer i all hovedsak til egne apotek. Utenom Apotek 1 sine egneide apotek er Apotek 1 sine fem største grossistkunder av legemidler følgende:

De fem viktigste leverandørene er de til enhver tid største legemiddelleverandørene, og det varierer hvem dette er. I 2017 var de største leverandørene til Apotek 1 følgende:

SOFIADIS (2016) avsnitt 16, med videre henvisninger til No. COMP/M.7323 – Nordic Capital/GHD Verwaltung (2014), fotnote 16; COMP/M.6044 – Alliance Boots/Andrae-Noris Zahn (2010), avsnitt 14; COMP/M.2573 – A&C/Grossfarma (2001), avsnitt 12 og V/M.1243 – Alliance UnichemPlc/SAFA Galenica SA (1998), avsnitt 7.

⁷ Se avsnitt Case M.7935 – MCKESSON DEUTSCHLAND / BELMEDIS / COPHANA / ESPAFARMED / ALPHAR PARTNERS / SOFIADIS (2016) avsnitt 18, med videre referanser til No. COMP/M.7323 – Nordic Capital/GHD Verwaltung (2014), avsnitt 30; COMP/M.6044 – Alliance Boots/Andrae-Noris Zahn (2010), avsnitt 15 og COMP/M.4301 – Alliance Boots/Cardinal Health (2006), avsnitt 24-25.

5.2.3 *Transaksjonens virkninger for markedsstrukturen i markedet for grossisthandel med apotekerverer*

Siden målselskapene er Apotek 1-medlemmer allerede i dag, og dermed gjør alle innkjøp fra grossist hos Apotek 1, vil ikke transaksjonen forandre markedsstrukturen i markedet for grossisthandel med apotekerverer slik den er i dag. Apotek 1 og konkurrentene på grossistledet for salg av apotekerverer vil ha samme markedsandel før og etter transaksjonen.

Målselskapene har aldri vært medlem av en annen kjede enn Apotek 1: Mosjøen Apotek har vært medlem av Apotek 1-kjeden siden dereguleringen av apoteksektoren i 2001, og de andre har vært medlemmer siden de ble etablert i 2001 (Sjøsiden), 2005 (Korgen) og 2011 (Halsøy og Sandnessjøen). Det er ingen holdepunkter for at disse apotekene ville ha byttet grossist i fravær av transaksjonen.

5.2.4 *Oppsummering*

Partene har ikke overlappende virksomhet i grossistmarkedet for apotekerverer. Transaksjonen endrer ikke den eksisterende markedsstrukturen og vil ikke hindre effektiv konkurranse eller styrke Apotek 1 sin stilling i grossistmarkedet.

5.3 **Detaljhandel med apotekerverer**

Målselskapene driver detaljhandel med apotekerverer. Apotek 1 har ingen egneide apotek i Mosjøen-, Korgen- og Sandnessjøen-området. Det er derfor ikke noe horisontalt overlapp mellom partene i de aktuelle lokale markedene.

5.3.1 *Markedsstruktur*

EU-kommisjonen har tidligere lagt til grunn at detaljsalg av legemidler kan segmenteres etter reseptbelagte og reseptfrie legemidler.⁸ Engelsk praksis har videre lagt til grunn at det går et skille mellom reseptbelagte legemidler, reseptfrie legemidler som må selges i apotek og reseptfrie legemidler som også selges andre steder (smertestillende, nesespray, røykesluttprodukter mv.).⁹ Siden det ikke foreligger noe horisontalt overlapp mellom partene i det relevante markedet, finner partene det ikke nødvendig å konkludere endelig på avgrensning av det relevante produktmarkedet. Partene vil kommentere markedet for detaljsalg av apotekerverer slik dette er definert over, samlet.

Hva gjelder det geografiske markedet, har EU-kommisjonen lagt til grunn at markedet er nasjonalt fra leverandørsiden og lokalt fra etterspørselssiden. Den nasjonale karakteren på leverandørsiden kommer av at de fleste apotekkjeder er nasjonale, markedsfører nasjonalt, har nasjonale kampanjer og ofte treffer prisbeslutninger på nasjonalt nivå (Prisbeslutningene gjelder kun reseptfrie legemidler. Reseptbelagte legemidler er underlagt prisregulering fra myndighetene, og gjenstand for refusjon etter reglene i folketrygdloven). Apotek er også underlagt samme regulatoriske rammeverk i hele landet. Fra etterspørselssiden er markedet

⁸ Case M.7721 Celesio/ Sainsbury's UK pharmacy business (2015), avsnitt 15, med henvisning til Alliance Boots/Cardinal Health, avsnitt 19 – 22 og Case COMP/M.7494 Brocacef / Mediq Netherlands, avsnitt 16.

⁹ Case M.7721 Celesio/ Sainsbury's UK pharmacy business (2015) avsnitt 16, med henvisning til Office of fair trading - case Boots plc of Alliance UniChem plc, avsnitt 8 – 13.

ansett å være av lokal art, dvs. begrenset til en viss radius rundt hvert apotek.¹⁰ Partene er enige i denne markedsavgrensningen.

Det følger at konkurrenter og kunder til målselskapene vil være lokale, mens leverandører vil være nasjonale (alle tre fullsortimentsgrossister er vertikalt integrert). De tre lokale markedene som er berørt er Mosjøen og omegn, Korgen og omegn og Sandnessjøen og omegn. Fordi det ikke er noen horisontale overlapp mellom partene i noen av disse områdene, er det etter partenes syn ikke behov for en mer detaljert markedsavgrensning.

5.3.2 Fem viktigste konkurrenter, kunder og leverandører

5.3.2.1 Sandnessjøen

Aposandnessjøen AS har utsalgssted i Sandnessjøen. Det er to andre apotek i nærheten, nemlig Vitusapotekene i Syv Søstre Kjøpesenter og Amfi Skansen.¹¹ Nærmeste apotek utenfor Sandnessjøen er ca 60 km (en times kjøring) sørøstover, i Mosjøen. Apotekene i Mosjøen antas av partene å være for langt unna til at det er en del av det lokale markedet. De to Vitusapotekene er således Aposandnessjøens eneste konkurrenter i det relevante markedet.

Salg i detaljistmarkedet skjer til privatpersoner. En kunde vil antas å benytte seg av flere apotek samtidig, alt etter hva som er mest beleilig på det aktuelle tidspunktet. Partene har ikke oversikt over omsetningen per kunde. Det er dermed ikke mulig eller hensiktsmessig å oppstille en oversikt over de fem viktigste enkeltkundene.

Alle målselskapene har for alle praktiske formål kun en leverandør, nemlig Apotek 1.

5.3.2.2 Mosjøen

De tre apotekene som befinner seg i Mosjøen (Halsøy, Mosjøen Apotek og Sjøsidan) er de eneste apotekene i Mosjøen i dag. Nærmeste apotek som ikke er tilknyttet Apotek 1 er i Sandnessjøen, som er ca 60 km (en times kjøring) unna.

På samme måte som i Sandnessjøen, skjer salget av legemidler i Mosjøen til privatpersoner, og Apotek 1 er i praksis eneste leverandør.

5.3.2.3 Korgen

Apoteket som skal kjøpes i Korgen er eneste apotek i området. Nærmeste apotek som ikke er tilknyttet Apotek 1 er Mo i Rana, som er 40 km (40 minutters kjøring) unna. Nest nærmeste apotek er i Mosjøen, som er 50 km (50 minutters kjøring) unna.

På samme måte som i Sandnessjøen og Mosjøen, skjer salget av legemidler i Korgen til privatpersoner, og Apotek 1 er i praksis eneste leverandør.

5.3.3 Transaksjonens virkninger i markedet for detaljhandel med apotekerverer

Siden målselskapene er Apotek 1-medlemmer i dag, fremstår de som Apotek 1-apotek allerede. De benytter Apotek 1-kjedens støttefunksjoner og deltar i kjedens sentrale markedsføringskampanjer.

¹⁰ Case M.7721 Celesio/ Sainsbury's UK pharmacy business (2015), avsnitt 20, med henvisning til Case COMP/M.4301 Alliance Boots/Cardinal Health, avsnitt 26 – 27 og Case COMP/M.7494 Brocacef / Mediq Netherlands, avsnitt 19.

¹¹ Søk på vitusapotek.no gjennomført 16. september: <https://www.vitusapotek.no/apotek/NO/Nordland/Sandnessjøen>

Siden målselskapene allerede er medlemmer av Apotek 1-kjeden, har ikke Apotek 1 hatt noe insentiv til å opprette konkurrerende apotek i Mosjøen, Sandnessjøen eller Korgen før transaksjonen. Transaksjonen vil derfor ikke påvirke Apotek 1 sine insentiver og eller endre markedet for detaljhandel med legemidler i Mosjøen, Korgen og Sandnessjøen på noen måte.

5.3.4 Oppsummering

Det foreligger ingen horisontale overlapp mellom partene i markedene for detaljhandel med apotekerverer i Sandnessjøen, Mosjøen eller Korgen. Transaksjonen endrer ikke den eksisterende markedsstrukturen og vil ikke hindre effektiv konkurranse i detaljsalgmarkedet eller styrke Apotek 1 sin stilling.

6 REDEGJØRELSE FOR EVENTUELLE ETABLERINGSHINDRINGER I DE BERØRTE MARKEDENE

Full etablering i markedet for grossistsalg av apotekerverer krever et tilstrekkelig volum og en landsdekkende distribusjonsinfrastruktur. Siden det ikke lenger gjelder et fullsortimentskrav er det imidlertid mulig for nye aktører å etablere seg i mindre skala, noe som også har skjedd i mindre utstrekning.

Det er derimot ingen merkbare etableringshindre for aktører som ønsker å etablere seg i markedet for detaljistsalg av apotekerverer.

Frem til 2001 var antallet apotek i Norge regulert av myndighetene, og aktører som ønsket å åpne apotek måtte ha konsesjon for å etablere et apotek som var strengere enn ordningen som finnes i dag. Myndighetene hadde et tak på hvor mange som fikk drive apotekvirksomhet. Slik er det fortsatt i flere andre land.

Etter at apoteksektoren ble deregulert, er det ved utgangen av 2017 etablert 502 nye apotek i Norge (netto). Flere av disse er etablert i områder med lav apotekdekning. Per 31. desember 2017 var det til sammen 899 apotek i Norge, fordelt på 263 kommuner (pluss Svalbard). Det ble i 2017 etablert apotek i fire kommuner som tidligere ikke hadde apotek. Første november 2018 hadde antallet apotek i Norge øket til 928. Dette viser at antallet apotek øker, noe som viser at det ikke er etableringshindre på detaljistledet.¹²

Selv om det er apotek i bare 263 av 422 kommuner, bor 94 prosent av befolkningen i en kommune med apotek. I Nordland finnes det til sammen 42 apotek, ett per 5783 innbygger.¹³ Av disse er 28 apotek tilknyttet Apotek 1 (herunder apotekene som er gjenstand for denne meldingen).

Legemiddelgrossister er underlagt et regulatorisk rammeverk for import, salg, godkjenning, levering, prissetting og markedsføring av legemidler i Norge. Apotek må fortsatt ha konsesjon etter apotekloven for å kunne drive i Norge, men myndighetene setter ikke lenger et tak på hvor mange apotek som kan etablere seg. Vilkårene myndighetene har adgang til å sette følger av apoteklovgivningen. Store deler av det regulatoriske rammeverket er helt eller delvis harmonisert i EØS-området. Legemiddelgrossister som allerede opererer i andre EØS-land, vil dermed ha gode forutsetninger til å tilpasse seg det regulatoriske rammeverket i Norge.

¹² Mer informasjon om apotekdekning finnes på [Apotekforeningens nettsider](#). (søk gjennomført 20. november 2018).

¹³ Kilde: [Apotekforeningens nettsider](#) tabell 1.1.6 Antall apotek og innbyggere per apotek fordelt på fylker (søk gjennomført 15. november 2018)

En viktig del av det regulatoriske rammeverket er leveringsplikten som følger av apotekloven § 6-2. Denne plikten innebærer at Apotek 1-apotek – på lik linje med Apotek 1 sine konkurrenter - må sørge for utlevering av viktige legemidler til brukere og institusjoner. Eventuell redusert konkurranse i et lokalmarked vil dermed ikke skape risiko for redusert salg av legemidler.¹⁴

Et annet mulig etableringshinder som gjelder for alle fysiske butikker, er tilgang til egnede butikklokaler.¹⁵ Partenes oppfatning er at tilgang til lokaler ikke er et mer fremtredende etableringshinder for apotek enn for andre bransjer som selger varer over disk. I de berørte områdene, nemlig Mosjøen, Korgen, Sandnessjøen og omegn er adgangen til butikklokaler generelt sett bedre enn i større byer.

De landsdekkende apotekkjedene tilbyr salg av legemidler over internett. Andelen av totale salg som skjer over nett er p.t. liten, men det er grunn til å forvente at dette vil endres etter hvert, på samme måte som i andre bransjer.

Den stadig økende andelen av apotek som etableres ulike steder i Norge underbygger de potensielle etableringshindrene beskrevet over i realiteten ikke er til hinder for nyetableringer i de berørte markedene.¹⁶ Partene er av den oppfatning at Apotek 1 sine konkurrenter kan åpne nye apotek i Mosjøen, Korgen og Sandnessjøen uten store vanskeligheter.

7 HORIZONTAL RELASJONER/OVERLAPP

Det er ingen horisontale overlapp mellom Partene, og transaksjonen fører ikke til noen endring fra dagens konkurransesituasjon.

Selv om Apotek 1 *kunne* etablert et nytt apotek i Mosjøen, Korgen eller Sandnessjøen, ville selskapet ikke ha insentiv til å gjøre dette før transaksjonen, fordi målselskapene er Apotek 1-medlemmer. Målselskapene er for små til å kunne etablere seg i grossistmarkedet, og er således ikke potensielle konkurrenter i dette markedet.

8 VERTIKALE RELASJONER/OVERLAPP HVOR PARTENE HAR EN MARKEDSANDDEL SOM OVERSTIGER 30 % PÅ ETT AV MARKEDENE

Som det fremgår over, vil målselskapene ha over 30 % markedsandel i markedet for detaljistsalg i Sandnessjøen og omegn, Korgen og omegn og Mosjøen og omegn. Apotek 1 har i rett under 30 % markedsandel i det nasjonale grossistmarkedet hvor apotekene gjør sine innkjøp.

Foretakssammenslutninger mellom aktører på ulike ledd i verdikjeden kan føre til utestengelse av andre aktører på grossistleddet.¹⁷ Partene er av den oppfatning at transaksjonen ikke medfører en risiko for slik utestengelse. For det første står de fem apotekene for en ubetydelig andel av det totale markedet for salg av legemidler til apotek i Norge. For det andre er det ikke sannsynlig at målselskapene ville byttet grossist dersom transaksjonen ikke hadde funnet sted. For det tredje kan Apotek 1 sine konkurrenter uten vanskeligheter etablere nye apotek i Sandnessjøen, Mosjøen og Korgen hvis de ønsker det.

¹⁴ Kommisjonens retningslinjer for vurdering av horisontale foretakssammenslutninger avsnitt 32.

¹⁵ EU-kommisjonens retningslinjer for vurdering av horisontale foretakssammenslutninger avsnitt 71 bokstav b.

¹⁶ EU-kommisjonens retningslinjer for vurdering av horisontale foretakssammenslutninger avsnitt 70.

¹⁷ EU-kommisjonens retningslinjer for vurdering av ikke-horisontale fusjoner etter Rådsforordningen om kontroll med foretakssammenslutninger (2008/C 265/07) avsnitt 18.

For det fjerde innebærer den lovfestede leveringsplikten for apotek at oppkjøpet ikke vil påvirke muligheten de øvrige legemiddelgrossistene har til å konkurrere i andre markedssegmenter, slik som anbudsmarkedet til kommuner og sykehus.

9 EFFEKTIVITESGEVINSTER

Partene er integrert i Apotek 1's virksomhet allerede i dag, siden målselskapene er Apotek 1-medlemmer. Oppkjøpet vil imidlertid kunne sikre enda større integrasjon, og dermed større besparelser. Utover dette vil ikke transaksjonen gi noen spesifikke effektivitetsgevinster.

10 ÅRSBERETNING OG ÅRSREGNSKAP

Vedlagt meldingen følger årsregnskap og årsrapporter for siste regnskapsår:

Vedlegg 5: Årsregnskap Apotek 1 Gruppen AS

Vedlegg 6: Årsregnskap Mosjøen Apotek AS

Vedlegg 7: Årsregnskap Apohalsøy AS

Vedlegg 8: Årsregnskap Aposandnessjøen AS

Vedlegg 9: Årsregnskap Aposjøsidan AS

11 KONFIDENSIALITET

Denne meldingen inneholder forretningshemmeligheter, jf. konkurranseloven § 18b. Forslag til offentlig versjon av meldingen og begrunnelse er vedlagt meldingen.

Vedlegg 10: Utkast til offentlig versjon av meldingen

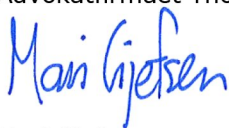
Vedlegg 11: [REDAKERT]

12 AVSLUTTENDE BEMERKNINGER

Vi ber om å bli kontaktet dersom det skulle være spørsmål til meldingen.

Dersom Konkurransetilsynet mottar innsynsbegjæring i meldingen eller andre dokumenter i saken, ber vi om å bli underrettet.

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet Thommessen AS

Mari Gjefsen
Advokatfullmektig